

اداره مخصوصه

درسعادتنده باب عالی جاده سنده

محل اداره :

مشرط القیم

۱۳۲۶

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوويه
قبول اولنور
درج ابدله بن آثار اعاده اولنور

دين، فلسفه، علوم، حقوق، ادبياتدن و سياسياتدن وبالخاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و شئون اسلاميه دن
بحث ايدر و هفته ده بر دفعه نشر اولنور.

درسعادتنده نسخه سى ۵۰ پاره در

قبراه دن مقوا بورو ايله كوندريليرسه سنوى
۲۰ غروش فضله آلنير

درسعادتنده پوسته ايله كوندريليرسه ولايات بدلى اخذ اولنور

صاحب و مؤسسى :

ابوالعلا زين العابدين — ح. اشرف اديب

تاريخ تأسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

آبونه بدلى

سنه لکى ۸۰
التى آيلنى ۴۰
غروش »

هر طرف ايچون

اوچنجى جلد

۲۴ شعبان ۳۲۷ پنجشنبه ۲۷ اغستوس ۳۲۵

عدد : ۵۳

بالمکس احکام دینی به رعایتده قصور ایتدیکجه تدنی ایدیورلر، فلاح و سعادتدن اوزاقلاشیورلر.

فرنکلرک اساسنی بزدن آلوبده بو قدر ایله کوتوردکلری فنون و صنایع سایهسنده اختراع ایلدکلری آلات حربیه و تجاریه ایله عظیم برقوت صاحبی اولهرق عالم اسلامیه قارشئ تغلبلری مسلمانلرک ایسه مجرد دین اسلامک انکزیاده امرایتدیکی حکمتلردن غفلتله سعادت دارینی مستلزم علوم نافعه و صنایع مفیده دن بیگانه قالمیلردن ناشئیک زیاده شایان اسف برضفه کرفتار اولملری تحمل اولنهجق احوالین دکلدر.

اوائلده یکن مسلمانلر دین مبینی جهات جامعیه سیله تلقی و تفهم ایتدکلرندن هم دنیالری اعمار ایدرک شمدییه قدر مدار افتخارمن اولان بونجه ترقیات و اختراعاته نائل، همده آخرتلیرنه اهتمام تام ایلرک اخلاق حسنه وزهد و تقوالریله اقصادی مراتب انسانیهیه واصل اولملشلدرد.

بر چوق عصرلر بتون عالمه باعث غبطه و نمونه امتثال اولان بو امت جلیله و الاسفا که حال حاضرده امر دنیالرنجه یکن موفقیتسز، یکن ضعیف، یکن دوشگون برحاله بولنورلر. بوکا سبب نه در؟ هیچ شبهه یوق که ایچمزدده اوقویوب یازانلرک غایت آزلی ایله برابر حکومتک بذل همتده، علمانک ابراز نصایحده قصورایتلریدر. جهات ایچنده قالان انسان حیران کی طبیعتیه بند اولور قالیر.

ان شاءالله بوندن بویله کویلیله وارنجه تعمیم معارف و اصلاح عقائداسبابی دوشونولور. و «الحکمة ضالة المؤمن ایما وجدها اخذها» دستور جلیلی اسرارینه واقف بحق ناصح و مرشد انام اولهجق واعظلر ترتیبیه تنویر افکار و تحسین اخلاقه خدمت اولنورده ملتزم بو حال عظالت و سفلالتدن قورتاریلیر. بوسایهده بتون ممالکهمزده حریت و مشروطیتک ثمرات باهرهسنی مشاهده ایله جمله من قریرالعین اولورز.

مناسترلی اسماعیل حق

وحدت و حاکمیت

«المؤمن للمؤمن کالبینان یشد بعضه بعضاً»

غایت مهم ایکی شی واردرکه انسانلری اوکا بردفعهسنده ضرورت سوق ایدرسه دیگر دفعهسنده دین ارشاد ایدر؛ بوندن بشقه تربیه نک، تحصیلکده بوخصوصده یاردیمی اولور. بو ایکی امرخطیرک هربری دیگرینی ایستر، استصحاب ایدر، دها طوغریسی استلزام ایدر. املتک فیضی، عظمتی، اعتلاسی انحق او ایکی شبله قائم اوله بیلیرکه بری افراد ملتی جمع ایدن وحدته میل، دیگرکی موقع وقارندن دوشمن برحاکمته اولان شوقدر.

جنابحق برطائفه نک بقای موجودیتی مراد ایدرسه افرادینک فطرنه بوایکی صفت جلیله یی تودیع ایلهمک صورتیه اونئ برخلقت

کامله شکننده میدانده کتیرر. آرتق اوطائفه نک حیاتی بوصفتلردن حائز اولدینی نصیب نسبتنده امتداد ایدرک مقدر اولان غایتی بولور.

دست غالبیتی بشقه ملتره طوغری اوزادهرق کندئ بنیهسنی بسلیه جک، کندئ بنای موجودیتی تأیید ایده جک موادی آنلردن آلمیان ملت مطلقاً کونک برنده بشقه ملتر طرفدن کمیریه جک، یوتیه جق، دنیا یوزندن قالدیریه جقدر. املر آرهسنده کی تغلب حیات شخصیهده کی تغذی کیدر. بدن غداسانی اهل ایتدیکی کی نشرو نما توقف ایدر، صکره ضعف باشلایهرق ایش نهایت هلاکه منجر اولور. برامت ایچون اولا کندئ موجودیتی محافظه ایتک، صکرده نشو و نماسنه لازم اولان موادی آلمق ایچون یاننده کیلره ال اوزاتمق انحق اومتک هیئت عمومیهسی محتاج اولدقاری شیئ استحصال خصوصنده متفق اولدقاری صورتده قابل اوله بیلور. برامته وحدته میل کور. دکئ، اومتی خزانه الغیب السیده مکنون اولان حاکمیت علیا کی، اقوام متفرقه یه سلطنت کی مظهریتلرله همان تبشیر ایت.

بتون اقوامک تاریخی تدقیق ایتسهک، بتون طوائفک کالنده کی، زوالنده کی احوالی ارشادیرسوق جمعیات بشریه حقنده جاری اولان قانون الهی یی شو صورتله بولورزکه: هر قومک موجودیتدن نصیبی وحدتدن اولان نصیبیه، شوکت و عظمتدن اولان حصهسی ده حاکمیه اولان میلله متناسبدر. هیچ بر قوم یوقدرکه النده بولنان آزرشیه مسکینانه قناعت ایتسین، ایلروسنه طالب اولسون، وطنک قبوسنده اللری باغلی اوطورماسین، فنانق مقصدیه کیروب چیقانلره ساده کوزلریله باقیایهرق مقابله یه شتاب ایلسینده صوکره شان وشوکتندن جدا دوشسون، موقع بلنددن اشانغی اینسون.

ذاتاً جنابحق برقیله یی انحق تفرقه، نفاق، شقاق خسته لقلرینه طوتلدقندن صکره محوایدر. اونلرک جزاسنی مدید برذلت، شدید برعذاب دها صکرده ابدی براضمحلال صورتنده ترتیب ایدر.

وفاق آحادک بربرینه یا قلاشمه سندن، بربریه قیناشمه سندن عبار. تدرکه بونی حاصل ایده جک قوت افرادامتدن هر بریک امتک منفعتی، مضرتی حس ایتسی، هر طبقهده بولنان اشخاصک ملتک مجد و شرفی ایچه دویهرق بوندنک لذیذ برشیدن آلدینی ذوق آلمسی، کذلک او مجد و شرفک فتنانی حالنده ال بیوک بر مصیبتیه کرفتار اولمش قدر کدرلنسیدر. ایشته بودویغو سایهسنده درکه هر فردبتون افرادامتک احوالی دوشونور، زماننک برقسمنی ملتک شرفنه، حاکمیتنه عائد اسباب ارشادرمقله، ملتک موجودیتی تهدید ایدن عوارضه قارشئ مدافعه حاضر لامقله کچیرر، همده عمومک منفعتیه عائد اولان خصوصیاتده کی اهتمامی کندئ شخصیه عائد اهتمامتندن دون اولمز. صکره بو اهتمام خبله نک ایچنده محصور عقیم برخیالدن عبارت قالمیهرق برعزم، برعمل حصوله بادی اولورکه اوسایهده هرکس کندئ حاجات معیشتی استحصال ایچون فصل بذل مجهود ایدیورسه، ملتک منافعهده اوصورتله چالیشیر. حتی افراد ملتک منافعی کندئ منافع خصوصیهسینه تقدیم ایتمهک باشلار. احتیاطی برعائله رئیس فصل مساعیسنی بر کونلک حاجات بیتیهسینه

قصر ایتزده یاشایه جنی مدتیجه معروض قاله جنی احتیاجاتی دوشونور، حق کندی اولدکدن صوکره اولادینی، احفادینی کچیندیره جک بر برثروت براقق ایچون جابالارسه، افرادی آره سنده وحدت، وفاق حکمران اولان بویله برامتك عقلاسی ده همتلرینی، دوشونجه لرینی ملتک بالکیز حال حاضرینی اصلاحه حصر ایتزلر، اوت اونلر استقبالی بر آن نظردن دور طومازلر، قوای موجوده ملتی اصلا کافی کورمیه رک یکیدن قوتلر ایجادینه، یکی یکی خزائن ثروت استخراجنه چالیشیرلرده ملتک حیات آتیه سنی تأمین ایدرلر.

امتک ایلک دوره حیاتی بش عصردن اشغی دکدر. بودوره ی دیگر برطاقم ادوار تعقیب ایدر. دوره اولی نسبتله اکیسه دوره درکه طفولیت چاغیدر. دور کمال بوندن صوکره کلن دوردر. بصیرت صاحبی امتک عقلاسی طرفندن بودورلرده اظهار اولنان همتلر، فدا کارلقلر نه همتدر، نه فدا کارلقلر!

برامتك افرادنده دویغو شوسو یلدی کمز مرتبه یه یوکسایر سه اومتک کرک عوامنده، کرک خواصنده عالی همتلر، بویوک سجه لر کور رسکیز. هپسنده بر اقدام، هپسنده بر عزم، هپسنده حاکمیت، شوکته جانندن بر میل مشهود اولور. بویله عالی بر طلب اوغورنده همتلر، عزملر برلشهرک سیلارک تپه لره هجومی آکدیرر بر طرزده، اطرافنده کی اقوامه صولت ایدوب اونلری غالیترلی آلتنه آلیر، هم وارمق ایستدک لری غایتی بولمادقجه بوحر کتسکون کلز. بر کرده ایلک غلبه یی احراز ایتدیمی آراق ایکنجی اوچنجی هجوملر اویله اوزون اوزادی یه دوشونمکه، طاشینمغه محتاج اولمقسزین، طبیعتله حصوله کلیر. اعمال فکر انجق مهمات ظفری تدارک منحصراً قایلر.

بویکی امر مهم، وفاق ایله غلبه، دیانت اسلامیه نک ارکانندن ایکی محکم اساس، ایکی بیوک رکن، ایکی متحتم فرضدک اودینه متمسک اولنلر ایچون ترکی امر الهی یه مخالفقی، بناء علیه دنیاده ذلتی، عقاده عذابى موجب اولور. جناب پیغمبر «ان المؤمن للمؤمن کالبنیان یشد بعضه بعضاً. ان المؤمن ینزل من المؤمن منزله أحد اعضائه اذا مس احدها ألم تأثر له الآخر.» بیوردنی کی تفرقه یی نهی ایچون ده «لا تقاطعوا ولا تدابروا ولا تحاسدوا وكونوا عبادالله اخواناً» توصیه سنده بولنمشدر. کذلک جماعتدن آریلانی خسران ایله، هلاک ایله تهدید ایتمش، بونلر حقتده سسورودن آریلان قیون... مثالی ایراد ایلنمشدر. ذاتاً جناب پیغمبرک بویکی اوامر قطعیه سندن اول بر چوق اوامر الهیه میدانده دوریور که جمله سی حبیل الهی یه اعتصام ایله، تفرقه دن، نفاقدن اجتناب ایله امر ایدیور. جناب حق افرادی بر برینه دشمن اولان بر قومی سایه اسلامده بر برینه قرداش ایتدیکنندن دولای امتسانده بولنیور. کتاب الهی مؤمنلر قرداشدر، دینیور. اصلاح ذات البین ایله امر ایدیور، حتی اصلاحک وجوبنده او قدرایلری یه وارییور که باغی یی اولدیرمه یی بیله امر ایدیور. (وان طائفتان من المؤمنین اقتتلوا فاصلحوا بینهما فان بغت احدهما على الاخری فقاتلوا التي تبغی حتى تقى الى امرالله.)

مؤمنلرک متفق اولدینی نقطه دن کیمسه نک آیرلاماسی، وحدتک محافظه ایدلمسی ایچون (ولاتکونوا کالذین تفرقوا واختافوا من بعد ماجاءهم البينات) بیورییور. قرآن سبیل مؤمنیندن انحراف ایدنلری عقاب الیم ایله تهدید ایدیور: «ومن يتبع غير سبیل المؤمنین نوله ماتولی ونصله جهنم وساءت مصيراً».

ذاتاً بر وتقوی اوزرینه تعاون قرآن مبینک اوامر صریحه سندن دکلیدر؟ پک اعلا، کله حتی اعزاز، مشعله ملتی اعلا قدر تعاونه شایان بر وتقوی متصور میدر؟ نبی صادق صلی الله علیه وسلم اللهک آلی جماعت ایلدر، دیمیورمی؟ افراد مسلمین آره سنده حقیقی بر اجتماع، صحیح برالفت حاصل اولدقدن صوکره بویله بر جماعتی تأیید ایچون قدرت آلهیه نک مبین اولمسی کافی دکل؟

اتفاقک، اتحادک شریعت اسلامیه ده کی موقعی اوقدر یوکسکدرکه امتک بر امر اوزرنده اجماعی حکم الهی یی کاشف طانیلمش، اجماع ایله ثابت اولان احکامک بوتون افراد مسلمین طرفندن قبول ایدلمسی شریعتک اوامر قطعیه سندن بولنش، بونی طانیماق دیندن، ایمانندن خروج عد اولنمشدر.

جناب پیغمبرک اتفاقه نه درجه لرده حرمت ایتکده اولدینی «لودعیت لى حلف الفضول لفعلت» حدیثله ثابتدر. اکلاملی که حلف الفضول جاهلیه یمیلرندن اولدینی حالده، بر امر خیر اوزرنده اتفاق مستلزم بولنسنه حرمة، قوجه بر پیغمبر: نبی ده چاغیرمش اولسه لردی اجابت ایدردم، بویورییور.

ایشته مسلمانلر آره سنده اتفاقک وجونی کوسترر دلایلی قیسه جه اجمال ایتدک. هم بو اتفاق یالکیز مسلمانلره منحصر قلمیه جق، ذمیلری ده دائره سته آله جقدر. زیرادینک حوصله سی ذمیلری حمایه دن محروم براقه جق قدر طار دکدر.

اعلاى کلمه اللهه، توسیع ملکه، تعمیم نفوذ وشوکت کله جه قرآن کریمک آیاتندن هیچ بری یوقدرکه مسلمانلری علناً بومقصدی استحصاله سوق ایتسون، بوفریضه یی ایفادن تکاسلی نهی ایلنسون.

پک اعلا بز آره مزده کی بوتفرقه یی، بوخلافی، مظالمه قارشی بومسکینانه، بوزلیلانه انقادی کوروب طوریرکن فرائض دینیه مزى ادا ایدیورز دیه بیله جکمی یز؟ بویله برادعا فصل قابل اوله بیلور که احکام دینیه نک اک باشلوجه لرینی اجرا ایتک ولایت شرعیه نک قوتنه وابسته در؟ اگر وفاق، حاکمیت میل بالذات فرض اولسه بیله عجا دیگر برطاقم فرائضک بونلر اولمقسزین تحقیقی قابل اوله مامق حیثیتله بالواسطه فرض اولمازمی؟ نصل اولماز که یوقاریده سویلدی کمز وجهله بو ایکی امر خطیر شریعتک مداراستنادی اولان ایکی عظیم رکندر. بویکون بز اوچوز ملیونه بالغ اولان عددمزله بویکی رکی قولایجه تأیید ایده بیلیرکن، هیچ ارالرره یناشماز، بالعکس هدمنه چالیشیرسه ق فردای محشرده اللهه قارشی هانکی یوزله اعتذار ایده جکر؟ هانکی عذری بولوب سویلده جکر؟

کندی کندمز قایلرده صدای وجدانمزی دیکله جک اولورسه ق

بوگونکی بولندیغمز حال سفیلہ قارشى قلبمزی ارضا ایدہ بیلیمک بزم
ایچون قابل اولورمی ؟

شوکتیمزی تارمار ایدن ، بزی بو حاله کتیرن مصیبتلرک کافه سی
انجیق اللہک ، پیغمبرک بزی نهی ایتیش اولدینی تفرقه یه ، نفاقه دوشرکدن
دوشدکدن صکره باشمزه کلدی . لسانمزدن دوشمه ین ، قلوبمزی اطمئان
ایچنده براقان کله اللہک بزدن طلب ایتکده اولدینی حقوق ادا ایتیش اولدق
عجبا اجنیلر ایچون بویله مملکتلرمزی پارچه پارچه ایتک ، سیف غالبیتلرینی
کوزمک اوکنده پارل پارل پارلاقمی قابل اولورمیدی ؟

شریعتک بیان ایلدیکی حقیقتلره قارشى ابنسای مسلمینک یقینی
واردر . لکن صاحب یقین ایچون فرائض السبہی ایفا ایتکده بر دین
دکیدر ؟ « أحسب الناس أن یترکوا أن یقولوا آمناوهم لا یفتنون . ولقد
فتنا الذین من قبلهم فلیعلمن الله الذین صدقوا ولیعلمن الکاذبین » شبهه
یوقدرکه هر مؤمن اللہک یاننده صادق چیقمسنی ایستر ، کاذب چیقمسنی
ایسته مز . پک اعلا ، بویله بر امتحان السبہی نتیجه سنده صادق کاذبدن
آیره جق صدق عملده کی صدقن باشقه نه اوله بیلیر ؟ هیچ حقیقی
بر مسلمان ذات ، محقریت ایچنده کچه جک ، ولو بیک سنه لک ، بر حیات
طالب اولورمی که باشقه جه حیات قانیه یی استخفاف ایتک کنیدی
ایچون دلیل ایماندر ؟ بزم مسلمانلر او قدر شان وشوکتدن صوکره
اصل راضی اوله بیلیر که ذات ایچنده ، مسکنت ایچنده یوارلانمده
مذهبمزی طانیایان ، شریعتمزی محترم طوتمیان ، حقوقمزه ، عهد سزه
رعایت ایتمین بر طاقم یانچیلر کلسینا ، مملکتیمزه ، ملکیمزه بیلدکری
کی تصرف ایتسونلر ؛ وطنمزی المزدن آلهرق باشقه الله تودیع
ایلسونلر ؟ خایر ! خایر !

دین آلهی یه نصرت ایدنلرک منصور اوله جقمی تأیید ایدن (ان
تنصروا الله ینصركم ویثبت اقدامکم) وعد ازایسنه بل باغلامش خالص
مسلمانلر مالنی ، جانی فدا ایتک خصوصنده هیچ کری طور مازلر .
نصل طور سونلر که حق اوله ایستیور . الله اوله امر ایدیور ، ضرورت
بویله ایجاب ایدیور ، باشقه درلو قورتولمق امکانی یوق ...

بصیرتلی نور خدادن نصیبه دار اولانلر بیلیرلر که دین الهی یه
نصرت ، شریعت بیضایی اعلا انجیق وفاق ایله ، مؤمنلر آره سنده کی
ارباب اخلاصه تعاون ایله قابل اوله بیله جک ، رایات اسلامک یرلرده
سوروندیکنی ، مملکتلریمک پارچه پارچه ایدیلرک المزدده قالان قسمنی
غصب ایچونده اجنیلر آره سنده قرعه آیلدیفنی کورمک ، صوکراده
بوقدر ذلته ، بوقدر فلاکت قارشى هیچ برحرکتده بولنماق ، وحدت
کله یه چالیشماق بزه لایقمیدر ، عجبا بومسکنتمزله ، بو وظیفه سزاکمزله
برابر حالا مسلمان اولدیغمزی ادعا ایدہ بیله جکی یز ؟

وحدته میل ایتک ، احراز حاکمته ، حوزه اسلامی حمایته بیک
جان ایله اوغراشمق بوتون مسلمانلرک قلبنده یرطوتمش صفات کامنه
دندر ؛ لکن اولکی مقاله لمزد و یلیدیکمز بر طاقم اسبابک حیلولتی
وجدانلردن کلن صدای حق دیکله مه یه مانع اولیور .

بناء علیه مسلمانلرک حالی سهودر ، عصیان دکلدر ؛ زله در ، ضلال
دکلدر .

اوله کوریورم که عامای عاملین قالدسه لرده بربرلردن خبردار
اولمایان مسلمانلر آره سنده معارفه حصولنه چالشسار ، بر قطعه ده کی
افرادک صداسنی دیکر قطعه ده کی افراده اسماع ایتک حصر فکر
ایتسلر ، آرزومان ظرفنده آمال ملتی جمع وتوحید ایتک قابل اولوردی .
هله الله بیت حرام کی بتون قطعات ارضدن قویوب کلن مسلمانلرک
طوبلاندینی بریر اولدقن صوکره بومقصده وصول او قدر زور
دکلدر . جناب حق هر سنه حجاز ارضنده هر شیرتدن ، هر جنسندن ،
هر قبیله دن برچوق ابنسای ملتی جمع ایدیور . آرتق دنیائک هر
طرفدن کلش اخوان دین آره سنده سویلنه جک سوزلرک نه بیوک
تأثیری اولمق ایجاب ایدہ جکی تأمله محتاج دکلدر .

هله بو محشر مسلمینده طوبلانان خلقک بر قسمی دیکر قسمک
یبانجی اللرک استبدادی ، تحکمی آئنده نصل ایکلیدیکی طویه جق ،
اکلا یه جق اولورسه عالم اسلامده کی انتباه قابلیت مجرده حالندن چیقهرق
بر فعل ، بر حرکت شکلی آلیر .

مصر مفتیسی مرحوم شیخ محمد عبده
مترجمی : محمد عاکف

کتب کلامیه نك احتیاجات عصره کوره اصلاح و تألیفی

بین المسلمین مذاهب مختلفه نك توحیدی

مدرسه لرده تدریساتک اصلاحی

مقرری : موسی کاظم
محرری : ح . اشرف ادیب
مابعد : —

بن سزه شیعی علماسندن بریله ایتدیکمز بر مباحثه یی حکایه
ایده یم ، سزه ده بوا منیت کلیر . هم غایت متمصب بر شیعی ایدی ؛ فقط
عالم جدی بر ذات . دیدم که :

— نه در سزک اصل محل نزاعکمز ، خلافتکمز ؟ نرده شبهه ایدرسکمز ؟
— اصل خلافت مسئله سنده !... دیدی .

— اونده نزاع ایدم جک برشی یوق . بکا قالیرسه نزاع دکر .

— یوق ، دیدی ، غایت مهم در . بو ، بترمشدر اسلامی ، محو
ایتمشدر ، دینی آلت اوست ایلمشدر ... پیغمبردن صوکره خلیفه علی
اولمادی ...

دیدم که : — « خلافت پیغمبردن صوکره علی یه عائددر » سوزی
بر دعوا در ، دلیل ایستر . بوکا دلیلکمز نه در ؟

اوبرچوق شیلر صایدی ، دوکدی . اما هپسی واهی . دیکله دم ،
دیکله دم ، نهایتنده دیدم که : — بو سوزلرک هیچ بریسی دلیل دکل .
بونلر هپ ظن افاده ایدر . سن اورته یه بر دعوی قویدک که مطالب